

Pētījums “Kurzemes plānošanas reģiona specializācijas iespējas”

Sandris Mūriņš

Personu apvienības SIA “Sandra Mūriņa konsultācijas” un SIA “Civitta
Latvija” pārstāvis

24/09/2014

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Pētījuma mērķi

1. Identificēt KPR nozaru specializācijas iespējas

2. Radīt ieteikumus

- izvēlēties nozares
- identificēt rīcības un uzdevumus
- sastādīt funkciju sarakstu, ko varētu uzņemt KPR

praktiskai rīcībai

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

-
pe

- efektīvāk izmantotu resursus un labāk apzinātu intereses

un sniegtu atbalstu atsevišķu
reģionu/regionam nozīmīgu nozaru attīstībai
**Kāpēc ir nepieciešama
speciālizācija?**

2. ES pieeja – reģionu attīstība ar viedās speciālizācijas un reģionālo inovāciju pārvaldības palīdzību

- viedā speciālizācija – reģionam ir gan konkurētspējas priekšrocības, gan zināšanu potenciāls
- ekonomiskā attīstība tiek stimulēta ar mērķtiecīgu atbalsta sniegšanu inovācijām (arī zemo tehnoloģiju)

Metodoloģiskie soļi

1. Salīdzinošās konkurētspēja priekšrocības: KPR salīdzinājums ar Latvijas reģioniem

2. Salīdzinošās konkurētspēkas priekšrocības: Latvijas (KPR) salīdzinājums ar Baltijas jūras reģioniem

3. Resursu analīze

4. Inovācijas infrastruktūra

5. Iesaistīto pušu analīze

6. IdejuTalka – perspektīvas nozares un ieteikumi šo nozaru attīstībai

***Secinājums 1: Salīdzinošas konkurētspējas priekšrocības
– zivsaimniecībai, apģērbu ražošanai, tūrismam***

Nozares ar augstāko specializācijas pakāpi – zivsaimniecība, apģērbu ražošana, augkopība un lopkopība

Vieta*	NACE 2.0 kods	Nozares nosaukums	Vieta uzņēmējdarbības TOP	Vieta nodarbinātības TOP	pievienotās vērtības TOP	Eiropa apjoms tūkst. EUR, 2013	Eiropa apjoms uz 1 nodarbināto
1	3	Zivsaimniecība	1	1	1	11 403	10,84
2	14	Apģērbu ražošana	3	2	4	158 875	15,71
3	1	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības	4	4	3	77 571	7,45
4	2	Mežsaimniecība un mežizstrāde	2	5	6	103 860	10,70
5	25	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	13	3	5	263 017	25,59
6	10	Pārtikas produktu ražošana	9	6	11	499 043	21,68
7	52	Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības	18	7	2	360 352	13,39
8	16	Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	7	14	8	1 040 261	45,62
9	85	Izglītība	10	11	9	28	<0,01
10	43	Specializētie būvdarbi	15	10	7	15 423	0,63
11	33	Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	8	9	16	20 659	3,40
12	55	Izmitināšana	5	8	21	167	0,03
13	93	Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	17	12	10	2 214	0,44
14	41	Ēku būvniecība	16	13	12	51 085	2,37
15	49	Sauszemes transports un cauruļvadu transports	12	16	14	50 361	1,24
16	86	Veselības aizsardzība	11	17	18	69	<0,01
17	81	Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi	6	18	24	2 245	0,24
18	47	Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	14	19	19	293 088	3,39
18	56	Ēdināšanas pakalpojumi	20	15	17	16 323	0,71
20	68	Operācijas ar nekustamo īpašumu	21	20	13	12 628	0,48
21	71	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze	23	22	15	6 141	0,73
22	45	Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	19	21	22	221 554	13,52
23	46	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	24	24	20	3 650 501	85,87
23	69	Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	22	23	23	3 961	0,39

Vieta nodarbinātības TOP	Nozare	nRCA pret Latviju*	Aizņemto darbavietu sk. KPR, 2013	Aizņemto darbavietu dinamika KPR, 2009-2013	Rīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1	Zivsaimniecība	6,38	614	-12,5	0,1	0,1	0,8	0,0	0,1
2	Apģērbu ražošana	2,67	2473	30,7	0,8	0,4	3,1	2,2	1,6
3	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	2,19	2064	52,0	1,0	0,4	2,6	2,0	1,4
4	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (lauksaimniecība)	2,13	2034	5,6	0,5	2,4	2,6	4,5	1,8
5	Mežsaimniecība un mežizstrāde	1,88	1672	17,0	0,7	3,0	2,1	1,9	1,5
6	Pārtikas produktu ražošana	1,83	3860	0,1	2,0	3,1	4,9	3,1	4,6
7	Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības	1,61	3971	14,3	3,7	0,2	5,0	0,3	1,0
8	Izmūtināšana	1,38	730	34,9	0,7	0,5	0,9	0,5	0,4
9	Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	1,38	769	6,0	0,8	0,1	1,0	0,4	0,1
10	Specializētie būvdarbi	1,29	2904	9,2	2,7	2,4	3,7	2,0	3,8
11	Izglītība	1,23	10970	-2,6	8,8	17,4	13,9	17,2	18,5
12	Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	1,20	554	-16,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,3
13	Ēku būvniecība	1,17	2316	-50,6	2,2	3,6	2,9	3,2	2,7
14	Koksnes, koka un koriņa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	1,10	2305	-3,0	1,5	8,8	2,9	5,8	4,4
15	Ēdināšanas pakalpojumi	1,02	2139	1,9	3,0	2,0	2,7	1,9	1,1
16	Sauszemes transports un cauruļvadu transports	0,88	3260	8,7	4,7	4,4	4,1	3,5	6,1
17	Veselības aizsardzība	0,86	3309	4,9	4,8	4,6	4,2	5,0	5,6
18	Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi	0,83	721	53,3	1,3	0,8	0,9	0,6	0,5
19	Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motocikļus	0,79	6209	-10,9	10,3	9,8	7,8	9,1	10,8
20	Operācijas ar nekustamo īpašumu	0,75	1789	-35,3	3,4	2,4	2,3	1,9	2,5
21	Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	0,72	1078	14,9	1,9	1,9	1,4	2,5	1,8
22	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze	0,65	506	-24,9	1,2	0,7	0,6	0,7	0,3
23	Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	0,57	538	0,6	1,4	0,7	0,7	0,8	0,4
24	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motocikļus	0,49	1889	15,1	6,1	2,0	2,4	2,6	2,5

KPR priekšrocības nodarbinātības jomā – zivsaimniecībā, mežsaimniecībā, gatavo metālizstrādājumu ražošanā

Vieta uzņēmēj- darbības TOP	Nozare	uRCA pret Latviju*	Uzņēmumu skaits: KPR, 2012	Uzņēmumu sk. dinamika KPR, 2009-2012	Nozares īpatsvars plānosanas reģiona, 2012				
					Rīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale
1	Zivsaimniecība	3,40	118	4,2	0,1	0,2	0,7	0,0	0,2
2	Mežsaimniecība un mežizstrāde	1,82	629	11,9	0,8	4,4	3,6	3,0	2,8
3	Apģērbu ražošana	1,78	215	-0,9	0,6	0,4	1,2	0,6	0,7
4	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (lauksaimniecība)	1,65	5157	-0,9	4,4	36,6	29,1	32,9	39,5
5	Izmitināšana (tūrisma mītnes)	1,62	146	8,2	0,4	0,8	0,8	0,3	0,5
6	Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi	1,25	195	38,5	1,1	0,6	1,1	0,6	0,3
7	Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	1,22	261	14,2	0,8	2,3	1,5	1,5	1,6
8	Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	1,19	106	33,0	0,6	0,3	0,6	0,3	0,2
9	Pārtikas produktu ražošana	1,17	114	7,9	0,5	0,6	0,6	0,6	0,4
10	Izglītība	1,16	322	26,4	1,6	1,3	1,8	1,6	1,3
11	Veselības aizsardzība	1,14	598	5,5	2,9	2,7	3,4	3,2	2,7
12	Sauszemes transports un cauruļvadu transports	1,05	502	9,8	2,8	2,5	2,8	3,1	2,1
13	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	1,00	104	14,4	0,7	0,4	0,6	0,4	0,4
14	Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	0,92	1529	-4,3	9,5	7,0	8,6	9,1	12,1
15	Specializētie būvdarbi	0,89	473	0,0	3,5	2,6	2,7	2,3	1,6
16	Ēku būvniecība	0,89	293	5,8	2,3	1,1	1,7	1,6	0,8
17	Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	0,84	135	11,9	1,1	0,9	0,8	0,6	0,5
18	Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības	0,84	180	16,1	1,7	0,2	1,0	0,5	0,6
19	Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	0,83	386	-1,3	3,0	2,0	2,2	2,4	1,9
20	Ēdināšanas pakalpojumi	0,80	246	5,3	2,2	1,1	1,4	1,4	0,9
21	Operācijas ar nekustamo īpašumu	0,73	1013	-2,4	10,3	4,4	5,7	4,3	4,2
22	Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	0,70	553	28,4	5,8	3,0	3,1	3,0	1,6
23	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze	0,64	144	20,8	1,7	0,7	0,8	1,1	0,4
24	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	0,38	372	5,1	8,3	1,8	2,1	2,5	2,1

**KPR priekšrocības
uzņēmējdarbības
jomā – zivsaimniecībā,
mežsaimniecībā, apģērbu
ražošanā**

KURZEMES
PLĀNOŠANAS
REĢIONS

Latvijas konkurētspējas priekšrocības Baltijas jūras reģionā izklaides, tekstilpreču, apģērbs, zvejniecības jomā

Nozare	Specializācija	Vieta LV	Vieta KPR 2012	Līderu reģions #1	Sp.	Reģions #2	Sp.	Reģions #3	Sp.
Izklaide	1,61	4	13	Vidusnorlande (SE)	2,05	Stokholma (SE)	1,81	Ziemeļu Viduszviedrija (SE)	1,7
Tekstilpreces	1,16	4	3	Lietuva	3,02	Igaunija	2,79	Rietumsomija (FI)	1,19
Apģērbs	1,5	5	5	Lietuva	3,42	Igaunija	2,65	Varmija-Mazūrija (PL)	2,48
Jūras (Zvejniecība)	3,27	9	2	Islande	25,28	Ziemeļnorvēģija (NO)	13,09	Rietumpomože (PL)	8,76
Mēbeles	1,81	10	33	Varmija-Mazūrija (PL)	11,01	Lietuva	4,93	Novgorodas apgabals (RU)	4,74
Distribūcija	1,1	12	34	Oslo un Akershūsa (NO)	2,32	Stokholma (SE)	2,16	Hamburga (DE)	2,02
Transports un loģistika	1,66	12	34/14	Vestlande (NO)	4,04	Ziemeļnorvēģija (NO)	3,18	Agdera un Rogalande (NO)	2,77
Ādas izstrādājumi	0,35	15	N/A	Rietumpomože (PL)	2,77	Varmija-Mazūrija (PL)	2,59	Igaunija	1,36
Enerģijas ražošana un transmisija	0,76	15	38	Pleskavas apgabals (RU)	4,89	Novgorodas apgabals (RU)	4,24	Igaunija	3,79
Lauksaimniecība un lopkopība	1,25	17	9	Austrumsomija (FI)	7,73	Ļeņingradas apgabals (RU)	6,41	Rietumsomija (FI)	5,08
Celtniecības aprīkojums, iekārtas un pakalpojumi	1,2	18	37	Ļeņingradas apgabals (RU)	3,7	Novgorodas apgabals (RU)	3,38	Pleskavas apgabals (RU)	2,96
Pārstrādāta pārtika	1,01	20	11	Varmija-Mazūrija (PL)	3,51	Lietuva	2,2	Hedmarka un Oplande (NO)	1,95
Lauksaimniecības produkti	0,54	21	9	Vidusjūtlande (DK)	1,76	Šlēsviga-Holšteina (DE)	1,6	Meklenburga-Priekšpomerānija (DE)	1,52
Tūrisms un viesmīlība	0,82	25	17	Ziemeļnorvēģija (NO)	2,53	Hedmarka un Oplande (NO)	2,46	Meklenburga-Priekšpomerānija (DE)	2,39
Ķīmiskie produkti	0,57	28	31	Novgorodas apgabals (RU)	4,74	Ļeņingradas apgabals (RU)	3,2	Dienvidaustumu Norvēģija (NO)	2,25
Būvniecība	0,98	28	37	Hedmarka un Oplande (NO)	2,41	Ziemeļnorvēģija (NO)	2,26	Dienvidaustumu Norvēģija (NO)	2,12
Automobiļi	0,13	32	6	Rietumzviedrija (SE)	4,77	Augšnorlande (SE)	2,69	Smolande ar salām (SE)	2,45
Metālu ražošana	0,41	32	1	Ziemeļu Viduszviedrija (SE)	5,02	Smolande ar salām (SE)	3,29	Austrumu Viduszviedrija (SE)	3,05

Baltijas jūras reģiona konkurences aprēķinos tika iekļauti 38 reģioni no 11 valstīm: Islande, Baltijas Krievija, Norvēģija, Baltijas Polija, Lietuva, Baltijas Vācija, Igaunija, Somija, Latvija, Zviedrija, Dānija

***Secinājums 2: Priekšrocība ir dabas
resursi – jūra, piekraste un meži***

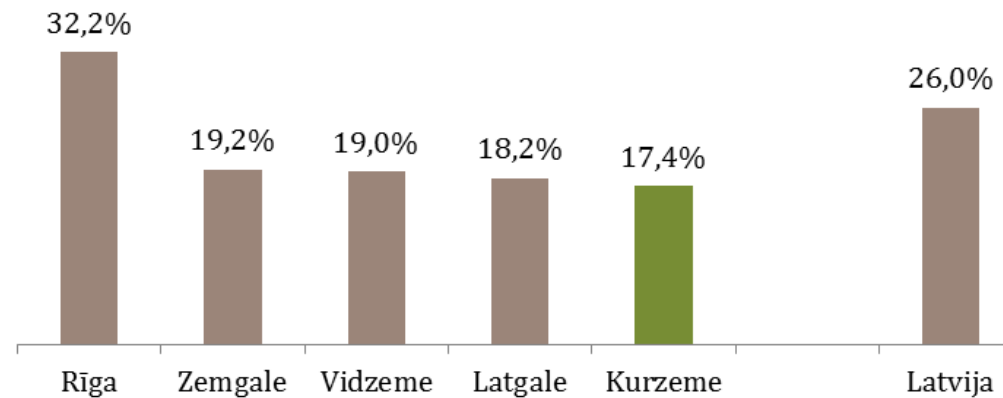
KPR reģionā ir salīdzinoši augsta darba samaksa, izņemot mežsaimniecības un pārtikas produktu ražošanas jomas

KPR vieta LV	Nozare	Darba samaksas izmaiņas KPR 2009-2013, %	Vidējā darba samaksa bruto plānošanas reģionos 2013. g., EUR					
			Rīga	Vidzeme	Kurzeme	Zemgale	Latgale	
1	Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības	12,9	991	415	1067	411	508	
	Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze	17,3	886	574	941	621	580	
	Ēku būvniecība	31,8	699	503	735	607	409	
2	Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas	28,7	700	517	770	905	478	
	Veselības aizsardzība	16,0	749	683	720	670	625	
	Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	14,0	724	497	700	606	421	
	Sauszemes transports un cauruļvadu transports	18,1	636	519	597	515	486	
	Zivsaimniecība	13,3	577	464	557	437	471	
	Specializētie būvdarbi	9,9	588	521	548	498	463	
	Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	- 21,3	685	531	541	508	433	
	Izmitināšana	11,5	639	366	382	317	334	
	Ēdināšanas pakalpojumi	16,2	440	350	370	363	331	
	3	Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	31,1	909	535	708	964	426
		Izglītība	- 6,1	658	545	557	559	522
Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi		21,4	816	558	548	633	486	
Operācijas ar nekustamo īpašumu		7,6	641	577	526	477	444	
4	Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana	29,5	866	538	616	670	489	
	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības	18,9	616	566	544	670	416	
	Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi	32,1	642	500	539	550	610	
	Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	12,6	538	402	396	409	353	
	Apģērbu ražošana	9,7	472	386	370	473	360	
	Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	1,9	705	507	368	437	358	
5	Mežsaimniecība un mežizstrāde	4,4	982	627	548	738	567	
	Pārtikas produktu ražošana	12,0	632	573	418	546	467	

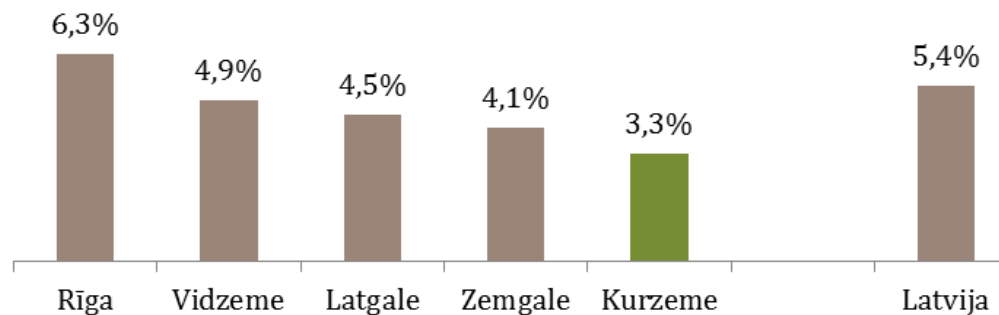

KPR ir viszemākais iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars

Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars plānošanas reģionos 2013. gadā. Avots: CSP

Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvara pieaugums 2009.-2013. gadā plānošanas reģionos.
Avots: CSP

KPR starptautisko patentu pieteikumu skaits ir viens no zemākajiem Latvijā

Patentu skaits	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2004-2010
Latvija	9,82	18,82	16,92	16,33	21,87	18,54	10,2	112,50
Kurzeme	-	-	0,18	-	0,97	-	0,25	1,40
Latgale	-	1	1	-	-	-	-	2,00
Rīga	5,6	14,4	9,58	13,47	17,38	14,23	8,85	83,51
Pierīga	4,01	3,28	5,16	2,87	2,19	2,59	0,85	20,95
Vidzeme	-	0,14	-	-	0,33	-	-	0,47
Zemgale	0,2	-	1	-	1	1,73	0,25	4,18

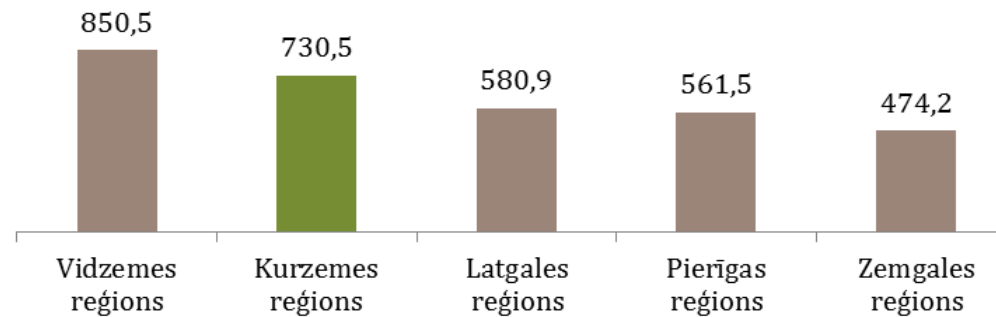
Patentu nozares, kuru pieteikumā piedalījās Latvijas iedzīvotāji:

- Pārtikas produkti vai to apstrādes veids
- Cepšana, rīki mīklas veidošanai vai mīkla
- Iepakojšana vai uzglabāšana
- Neorganiskā ķīmija
- Organiskā ķīmija
- Dzelzs metalurģija

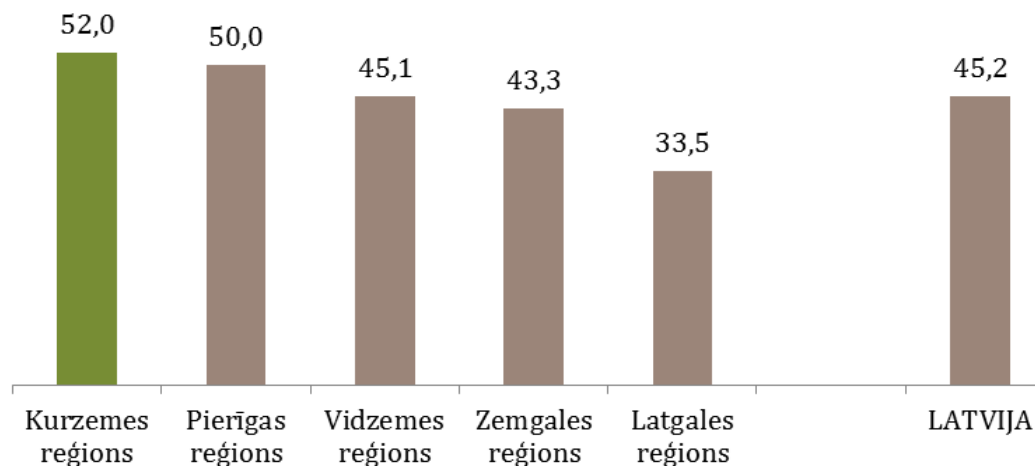

KPR ir 2. lielākais reģions pēc mežaudžu platības un līderis pēc skuju koku īpatsvara no kopējās mežu platības

Mežaudžu platības plānošanas reģionos (izņemot Rīgas pilsētu) 2014. gadā, tūkst. ha. Avots: CSP

Skuju koku mežu īpatsvars kopējā mežaudžu platībā 2014. gadā, %. Avots: CSP

***Secinājums 3: Inovācijas infrastruktūra
neveicina salīdzinoši
konkurētspējīgāko nozaru attīstību***

Esošā KPR inovāciju infrastruktūra nav saskaņā ar reģiona TOP nozarēm

Nozares nosaukums	Zinātniskās pētniecības institūtu skaits	Inovāciju, zināšanu pārneses un kompetences centru skaits	Augstākās izglītības iestāžu skaits	Uzņēmējdarbības atbalsta centru skaits
Apģērbu ražošana				Kurzemes plānošanas reģionā atrodas 2 biznesa inkubatori Liepājā un Ventspilī. Lai arī atbalstu tie piedāvā dažādu nozaru jaunajiem uzņēmējiem, biznesa inkubatori specializējušies zaļo tehnoloģiju uzņēmējdarbības atbalstīšanā (Liepāja) un augsto informācijas un komunikāciju tehnoloģiju atbalstam (Ventspils).
Mežsaimniecība un mežizstrāde				
Zivsaimniecība				
Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības (lauksaimniecība)	2			
Gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas		1	2	
Pārtikas produktu ražošana		1		
Uzglabāšanas un transporta palīgdarbības			1	
Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana		1		
Iekārtu un ierīču remonts un uzstādīšana		1	3	
Specializētie būvdarbi			1	
Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus		1	8	
Ēku būvniecība		1	1	
Sauszemes transports un cauruļvadu transports		1	1	
Izmitināšana		2	1	
Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts		1	8	
Izglītība	1		3	
Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība			3	
Ēdināšanas pakalpojumi		2	2	
Būvniecības un ainavu arhitektu pakalpojumi		1	2	
Operācijas ar nekustamo īpašumu				
Veselības aizsardzība				
Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus		1	8	
Arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi; tehniskā pārbaude un analīze		1	3	
Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi		2	8	

IETEIKUMI NOZARU SPECIALIZĀCIJA

Nozare	Priekšrocības	Riski	Rīcības
Kokapstrāde	Dabas resursi	Neilgtspējīga apsaimniekošana	Tehnoloģijas, dizains
Apģērbu ražošana	Zināšanas	Cilvēkresursu trūkums	Dizains, preču zīmes
Zivsaimniecība	Jūra un zināšanas	Nozvejas samazināšanas	Akvakultūra
Pārtikas ražošana	Izglītība un pētniecība	Cilvēkresursu trūkums	Tehnoloģijas
Metāpstrāde	Zināšanas	Izejmateriālu trūkums, energoresursu cenas	Tehnoloģijas
Transports un loģistika	Telpiskais novietojums	Cilvēkresursu trūkums	Infrastruktūra
Tūrisms	Piekraste	Ekoloģija	Kompetence

IETEIKUMI NOZARU SPECIALIZĀCIJAI

Mērķis: nozarēm fokusēties uz augstas pievienotās vērtības radīšanu caur inovācijām, jaunu tehnoloģiju ieviešanu un/vai produktu dizaina un preču zīmju attīstīšanu

IETEIKUMI RĪCĪBĀM

1. rīcība: *leguldījumi IT, ražošanas un biotehnoloģiju kompetenču attīstībā*

IETEIKUMI RĪCĪBĀM

2. rīcība: *Radošo resursu (spējas radīt dizainu, preču zīmes) attīstīšana*

IETEIKUMI RĪCĪBĀM

3. rīcība: Sadarbība starp pārvaldi, uzņēmējiem un zinātnes un pētniecības institūcijām

4. rīcība: *Transporta infrastruktūras attīstīšana*

1. uzdevums: reģionālās inovāciju pārvaldības funkciju īstenošana

2. uzdevums: *Tūrisma mārketings*

IETEIKUMI KPR UZDEVUMIEM

3. uzdevums: *Investīciju piesaiste reģionam*

IETEIKUMI KPR UZDEVUMIEM

4. uzdevums: Uzņēmējdarbības atbalsta pakalpojumu sniegšana

A faint, light blue map of Europe is visible in the background, showing the outlines of the continent and its countries.

Pētījums “Kurzemes plānošanas reģiona specializācijas iespējas”

Sandris Mūriņš

Personu apvienības SIA “Sandra Mūriņa konsultācijas” un SIA “Civitta
Latvija” pārstāvis

24/09/2014